СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XL. — Ч. 24. — Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 30 січня 1932. — VOL. XL. — No. 24. — Jersey City, N. J., Saturday, January 30, 1932. — THREE CENTS.

ВАШИНҐТОН ЗАПИТУЄ ЯПОНІЮ ПРО ЇЇ НАМІРИ В ШАНҐГАЮ

ВАШИНҐТОН. — З Манілі вислано 4 американські торпедовці на ріку Янґце для охорони життя і майна американських горожан, бо надіються, що японська окупація буде розтягнена на ту ріку, аж до Нанкова й Ганкова.

Все те спричинює немалу журбу секретареви стейту. Наразі не видно ще ніяких рішучих кроків з боку вашинґтонського уряду, а тільки проголошено переписку між департаментом стейту і міністерством заграничних справ Японії, а далі подано до відома, що вислано Японії урядовий запит щодо її намірів у Шанґгаю.

БЕРУТЬСЯ РОЗБУДОВУВАТИ ФЛЬОТУ.

ВАШИНҐТОН.—Напруження, яке повстало між Китаєм і Японією, та окупація Японією китайської території, змушують президента Гувера до зміни становища в справі дальшої розбудови фльоти. Так, як справа тепер представляється, то в дні 31. ґрудня 1936 р., себто в часі, коли вигасне Лондонський морський договір, Японія матиме воєнну фльоту в силі 596,178 тон поємности, а Злучені Держави 598,370 тон. Значить, обидві морські сили вирівнаються, коли ходить про боєві сили фльоти.

Отсе є причиною, що супроти непевних відносин на Далекім Сході натискають тепер на президента, щоби Злучені Держави взялися негайно до будови цеї скількости воєнних кораблів, яка їм прислугує згідно з Лондонськими договором.

ЯПОНСЬКІ ГРОШІ Й БОНДИ ПАДАЮТЬ ВНИЗ.

НЮ ЙОРК. — Окупація Японією Шанґгаю відбилася на нюйорській біржі в той спосіб, що єна впала з 37 пунктів на 35.75, а ціна бондів спала від 1 до 5 пунктів.

ЗАВЕДЕНО ПРИМУСОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ.

МЕДИСОН (Висконсин). — Ґовернор Філіп Ля Фолет підписав законопроект Ґровеса, який заводить примусове обезпечення на випадок безробіття. Це перший того роду закон на цілі Злучені Держави.

Закон передбачає примусове забезпечення доперва за рік і тоді, коли працедавці не обезпечать 175,000 робітників, котрі живуть у стейті, шляхом добровільно принятої системи. Закон установляє далі, що кождий працедавець, котрий дає роботу 10 або більше робітникам, які побирають річно менше ніж $1,500, має платити 2% податок від платень, які виплачує робітникам, так довго, поки не збереться фонд, який виноситиме принаймні $75 на кождого робітника.

Безробітний матиме право побирати тижнево до $10 протягом принаймні 10 тижнів.

ЗАЛІЗНИЧІ ЮНІЇ ГОДЯТЬСЯ НА ЗНИЖКУ ПЛАТЕНЬ.

ШИКАҐО. — Робітничі лідери 20 залізничих юній зістали уповажнені до пертрактацій з комітетом залізничих президентів у справі знижки заробітних платень. Знижка не може виносити більше як 10% і може бути важна тільки на протяг одного року.

ВИВОЗЯТЬ ПШЕНИЦЮ ДО КИТАЮ.

ПОРТЛЕНД (Ореґон). — В Китаю ведеться війна, але вона не перешкаджає Фармерській Раді вивозити до Китаю 15,000,000 бушлів пшениці, що й робиться.

ЗМЕНШИЛИ ВИДАТКИ НА ЖЕНЕВУ.

ВАШИНҐТОН. — Сенат зменшив видатки, призначені на американську делеґацію на конференцію роззброєння в Женеві, з $450,000 на $300,000.

ВЗИВАЄ ДО АНҐЛІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗЛУКИ.

НЮ ЙОРК. — Понад 2,000 людей прислухувалися першій лекції Винстона Чорчіла, британійського державного мужа, котрий взивав до обєднання всіх народів, що говорять анґлійською мовою. Це була би, на його думку, противага проти майбутніх Злучених Держав Европи, а зосібна проти совітів, які Чорчил називає „новою тиранією".

ЛУЇС ПРОТИ ЗНИЖКИ ПЛАТЕНЬ.

ІНДІЯНАПОЛІС. — Президент „Юнайтед Майн Воркерс", Джан Луїс, заявився на конвенції проти знижки майнерських платень. Він теж представив плян установлення федеральної вуглевої комісії, яка мала би контролювати вуглевий промисл і видавати дозволи на відчинення майн.

НЕМА ФОНДІВ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

НЮ ЙОРК. — „Гом Реліф Бюро" здержало реєстрацію безробітних, бо не може дати праці тим, котрі зареєстровані. „Ди Сіті Аферс Коміті" критикує за це господарку міста й взиває мейора Вокера повзяти кроки, щоби дати допомогу 107,000 родинам, які є без засобів до життя.

ПО БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ТЮРМАХ.

300 Українців, замкнених у харківській тюрмі, оголосили голодівку з приводу незвичайно жорстокого режиму в тій тюрмі. Частину з них вивезено в Москву в Бутирську тюрму, а звідти правдоподібно вишлють їх ще далі на північ.

ФОРТИФІКАЦІЙНИЙ ФРОНТ ПРОТИ НІМЕЧЧИНИ.

На останньому засіданні бельґійського парляменту радили над справою узброєння державних границь. Більшістю 3/4 голосів принято проект будови дальших фортифікацій на лінії ріки Мози. Тим способом бельґійські фортифікації творитимуть нерозривний ланцюг з французькими здовж німецької границі від Північного моря аж до Швайцарії.

ЛЮДИНА БЕЗ НАЗВИЩА.

Важко уявити собі в наші часи людину, яка не малаб свого назвища. Прикра халепа трапилася Корсиканцеви, що намагався називати себе Матеєм Кастелем; влада заборонила йому користуватися тим назвищем. Коли він родився, батько його перебував на війні, а мати забула записати новонародженого у громадському уряді. Опісля подруги розвелися; хлопчик оставсь у матері. В 20-му році життя Матей пішов записатись у список тих, що обовязані відбути військову службу. Його спитали за документи; документів у нього не було. Пішов він до громадського уряду за відписом метрики. Там йому сказали, що не можуть йому видати потрібного документу, бо він не записаний у книгах; заборонили йому називати себе Матеєм Кастелем. Справа опинилася в суді; поклікали на свідка батька, щоби повтердив його права до французького громадянства. Але батько в суді сказав: „У мене нема сина!" Надія одержати назвище пропала, „безіменного" до війська не взяли, не має він виборчих прав. Одиноке право, яке йому влада признала, це відсидіти в тюрмі за підозріння в крадежі...

ПО 20 ЛІТАХ СЛІПОТИ ПРОЗРІЛА.

В одній французькій місцевости біля Ліону трапився недавно випадок, що був дуже великою сензацією для лікарів. В Сантшен мешкає старушка, що тому 20 літ осліпла й всі старання навіть найкращих окулістів, щоби старушку вилічити зі сліпоти, були безуспішні. Аж нагло одного дня старушка прозріла без ніякої лікарської помочі. Ця подія зробила на мешканців Сантшену велике враження. Як бачимо, то правдою є, що „на землі й на небі трапляються іноді події, які не снилися навіть фільософам".

ДОБРИЙ СИНОК.

Під замітом убивства арештувала поліція трох селян з Молошковець, яворівського повіту, і відставила їх до перемиської тюрми. Вони мають станути перед наглим судом. Підклад справи такий: Кривань адоптував свого пасербa Івана Міхну та записав йому своє майно. Міхна хотів заволодіти майном і тому постановив „позбутися" Кривані. Допомогли йому за обіцянку нагороди Андрій Палюх і Теодор Рибій. Злочин викрила поліція; вбивники призналися.

НОВА УКРАЇНСЬКА ПЕТИЦІЯ В СОЮЗІ НАЦІЙ.

До секретаріяту Ліґи Націй вплинула скарга полковника д-ра Романа Сушка на поведінку польської поліції з українськими політичними вязнями в Польщі.

Змістом цієї скарги широко занялася закордонна преса, а передовсім анґлійська та німецька. Деякі польські щоденники принесли також вістки про цю скаргу, заосмотривши їх при цьому злобними та негідними коментарами (диви „Львівський Ілюстрований Вечірний Експрес" з 25. грудня).

Автор скарги, полк. д-р Роман Сушко, перебував останніх кілька літ, як відомо, у Львові. В тому часі був він кілька разів арештований. В останньому році просидів поверх пів року у слідчій вязниці у Львові. Зі сказаного можна вносити, що він добре познайомлений з матеріялом, яким виповнена його скарга до Ліґи Націй.

З УСІЄЇ ПОЛЬЩІ.

У складниці тютюну в Новгородку викрито зловживання на 20,000 зол.; арештували службовика Юревича. — На шляху під Вильном знайшли вбиту Анну Ясілевич, жертву грабіжників. — Бандити застрілили власника ресторану біля Янівця в жнінському повіті. — З 14 поверху хмародеру в Катовицях упав бляхарський робітник Ф. Мазурик і згинув. — При вул. Електоральній у Варшаві зайшли грабіжники в дім Арона Гальпсайда; звязали присутну слугу та дочку й збиралися грабити. На крик одної із звязаних утекли без нічого. — Політична поліція арештувала у Варшаві кількох жидівських письменників і журналістів під замітом прихильности для комунізму. Одну арештовану, Катю Молодовську, звільнила поліція на вимогу жидівського Пенклюбу.

КІСТЯК НА ВЕЖІ.

Мешканці англійського міста Абердину вже тиждень призадумуються над тим, яким чином зняти кістяк з міської вежі, високої 70 м. Якийсь студент поліз уночі на верх вежі та почепив там кістяк, прибраний у піжаму й циліндер. Міська влада пошукує тепер відважного, який за винагороду виліз би на верх вежі та зняв з нього диковинну прикрасу. Перед вежею від ранку до вечора простоює юрба цікавих.

КОЛОТНЕЧА ЗА АДАМА ТА ЕВУ.

З університету в Капштадті (Африка) звільнили проф. Дуплесі під замітом, що він... еретик. Недавно на домагання професора відбулася в найвищому трибуналі ґутірка над питанням, чи собор голяндської церкви мав право усунути його з посади за його погляди, друковані в журналах, про Адама та Еву. Проф. Дуплесі обстоює дальше свій погляд, що Адама й Еву треба розглядати як алегоричні постаті. Самі їхні імена (на думку професора) алегоричні й означають: Адам — віддих, Ева — життя. — На судовій салі переповнення. Частина слухачів піддержує оплесками професора, друга — його противників. Щасливе місто Стелленбош!... Його мешканці не мають іншого клопоту, лише колотнечу за Адама, Еву та її вужа з яблуком...

ІСТОРІЯ ОДНОГО ПАШПОРТУ НА ВОЛИНІ.

Студент медицини Мартинюк Т. як звичайно кожного року брав пашпорт без перешкод у Рівному і виїздив на студії до Женеви. Того року його прохання староство відкинуло; він вніс рекурс до воєвідства і там відкинули, хоч до кінця студій лишався йому тільки один семестр. На питання, яка в цьому причина, була відповідь: „урядова тайна". Остаточно з великим трудом, і то на відповідальність батька, видано пашпорт, але заки видано, то М. Т. мусів підписати деклярацію під диктат п. старости, що в Женеві не буде належати до товариства студентів „Україна" і не буде брати участи в діяльности цього товариства. Внаслідок цього М. Т. стратив два і пів місяця, заки одержав пашпорт, а тимсамим і семестр. Коментарі зайві.

НОВЕ ЕЛЬДОРАДО.

Англійське підприємство, що вело перевірку землі на Панамській шийці, припадково наткнулося на великі поклади золота близько старовинного еспанського тунелю у Веґераці. Три роки тревала вже праця й товариство вирішило було вже її спинити. Знавці впевняють, що з одної тони землі можна буде добувати золота на 600 долярів. Поклади вичерпаються після десяти літ; кожного дня будуть переполокувати 100 тон землі, себто вартість золота, добутого кожного дня, сягатиме 60,000 долярів.

БРОДЯГА БУДЕҐЕН.

На березі каналу з Нанту до Бресту співробітник часопису знайшов дикуна-бродягу Пера Будеґена. Лице його поросле довгою бородою, волосся спадає косами на плечі. Вже 6 літ живе він як монах у печері, що її вибудував у скелі. Щойно зловлену рибу дав він співробітникови часопису. Коли той хотів заплатити, сказав бродяга: „Рибу даю друзям, а грошей не беру, бо мені їх непотрібно. Хліба не їм, масла й соли не вживаю, печу рибу на розжарених камінях. Сірників не потребую, вогонь добуваю своїм способом: іскрою з кременя підпалюю сухий торф. Вудку до риболовлі сплітаю зі свого волосся". Бродяга має 49 літ. Пробув цілу війну на фронті, був у полоні. Опісля вернувся до своєї сімї. 1925 р. покинув родину, залишив їй своє майно та пішов „у світ". Довго спав під голим небом, щоби поліція не перебила його скитальства, — збудував свою печеру. На прощання сказав: „Я нікому не подаю руки".

ДІВЧИНА З 12 ЯЗИКАМИ.

Французьку медичну академію довідомив д-р Марінеско про небуденний випадок. Молода М. П. скінчила фільольоґію та занедужала на чахотку. Їй впустили воздух у груди. Після операції недужа попала в летарґічний сон, а коли збудилася, була вже іншою людиною. Розумна та освічена дівчина забула говорити своєю рідною французькою мовою. За кілька тижнів її навчили читати й писати, бо й це вона забула, навчили трохи рахунків... Але М. П. говорила... чужими мовами, про які перед недугою ледви знала, що істнують... Вона може свобідно говорити 12 мовами й писати ними, але лише лівою рукою... Так пише французька преса, але треба приняти з застереженням таку диковину...

КИТАЙЦІ ЗАВЗЯТО БОРОНЯТЬ ШАНҐГАЙ ВІД ЯПОНЦІВ

ЯПОНЦІ БОМБАРДУВАЛИ МИРНЕ НАСЕЛЕННЯ В МІСТІ. ЗАХОПИЛИ ОДИН ФОРТ.

ШАНҐГАЙ (Китай). — Дві тисячі японської маринарки не змогли захопити китайської дільниці міста Шанґгаю, не зважаючи на те, що майже вже цілу добу Японці ведуть завзяту бійку з Китайцями. Китайські жовніри, що кількадесять разів переважають своїм числом Японців, несподівано вперто боронять китайську дільницю міста та залізничу стацію.

Наступ японської маринарки підтримує фльота своїми гарматами та літаками, скидаючи бомби на китайську дільницю міста й на стацію. Від японського бомбардування дуже терпить мирне населення, яке залишило свої доми, боячися пожеж, що виникають місцями від японських бомб. Це обурює проти Японців населення, яке досі ставилося досить невтрально до наміру Японців окупувати Шанґгай.

Японцям покищо пощастило захопити лиш один невеликий форт, що знаходиться на березі ріки Янґце, кілька миль від самого міста. До Шанґгаю прибувають нові японські підкріплення. Японці стараються вести свій наступ на китайську частину Шанґгаю так, щоб не зачіпати европейських та американських дільниць міста. Бомбардування з воєнних кораблів та літаків далі ведеться, хоч не так інтензивно, як зпочатку японського наступу.

ЯПОНЦІ ЗАХОПЛЮЮТЬ СХІДНО-КИТАЙСЬКУ ЗАЛІЗНИЦЮ.

ХАРБІН (Манджурія). — Японські війська, що ввійшли до Харбіна нібито для припинення міжусобної китайської війни в Харбіні та в північній Манджурії, захопили під свою контролю частину Східно-Кидайської залізниці. Коли залізнича влада відмовилася перевозити Японців залізницею на тій підставі, що ця китайсько-російська залізниця залишається ввесь час невтральною і нею не перевозилися також китайські війська, що виступали проти японської окупації Манджурії, то Японці захопили силою кілька потягів і зі своїми машиністами перевозили ними війська.

Японці заявляють притім російським представникам на залізниці (з китайськими вони зовсім не числяться), що воєнні операції й піддержання спокою та ладу в Манджурії вимагають тимчасової японської контролі деяких частин цієї залізниці. Зі сторони Росії покищо не зроблено ніяких кроків проти того, що Японці самовільно захоплюють російсько-китайську залізницю.

АМЕРИКА ОСТЕРІГАЄ ЯПОНЦІВ.

ТОКІО (Японія).—Нота американського секретаря стейту Стимсона, в якій він катеґорично домагається від Японців, щоби вони в Шанґгаю не порушували інтересів Америки та европейських держав, щоб уникнути дальших ускладнень, викликала значне поіритовання серед Японців. Тон ноти не подобається Японцям особливо своєю катеґоричністю.

Та всеж Японці змушені були провадити свою акцію в Шанґгаю обережніше, щоб не порушити інтересів інших держав у Шанґгаю. Японський уряд заявляє, що він ужиє всіх заходів, щоб уникнути найменшого конфлікту з европейськими держававами та з Америкою.

АНҐЛІЯ ТРИМАЄТЬСЯ РАЗОМ З АМЕРИКОЮ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Міністерство справ закордонних стоїть тепер у безперервному звязку з Вашинґтоном у справі поведінки Японії в Шанґгаю. Між Америкою та Анґлією тепер установився тісний контакт у виступах перед Японією в справі манджурського та шанґгайського конфлікту.

Анґлія вважає своїм обовязком за всяку ціну уникнути гострого конфлікту з Японією, полагоджуючи все в рішучий, але мирний спосіб. Очевидно й Америка буде триматися тієї саме засади.

ІРАК СТАВ НЕЗАЛЕЖНИЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Ліґа Націй погодилася на те, що бувша турецька провінція Ірак, котра від Великої Війни знаходилася під управою Анґлії за мандатом Ліґи Націй, стає відтепер незалежною державою. Сама Анґлія домагалася, щоб Іракови дали права незалежної держави й зняли з нього її опіку.

Ліґа Націй тепер організує лише спеціяльний дорадчий економічний комітет, що має пособляти урядови Іракa полагоджувати економічно-фінансові труднощі, які можуть зявитися в молодій державі.

ФРАНЦІЯ ШУКАЄ ПІДДЕРЖКИ В АНҐЛІЇ.

ПАРИЖ (Франція). — Франція тепер старається переконати Анґлію, що знесення німецьких репарацій вийде на шкоду не лише Франції та Америці, але й самій Анґлії та іншим державам. Німеччина тоді дуже скоро сталаб для всіх держав великим конкурентом і новою загрозою мира в Европі.

Разом з тим Франція згодилася продовжити для Німеччини позичку в розмірі 100,000,000 долярів, яким тепер виходить реченець.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

Боротьба на два фронти в Еспанії.

Вісти з Еспанії знову кажуть світови питатися, чи еспанська революція доточиться наліво аж до комунізму, як доточилася Росія.

Недавні донесення мали би вказувати на те, що Еспанія хоче повторити примір Росії. В краю проголошено ґенеральний страйк. Крайні елементи нападають на уряд за його поміркованість, хиткість, слабість у переводженню потрібних реформ. Ворохобиться специяльно Катальонія, яка відограє в Еспанії таку ролю, яку відограла в Росії Україна; там до загального невдоволення доливає оливи ще й спеціяльне невдоволення, що має почин в обуренім національнім чувстві.

Протиурядова ліва течія була заслаба в порівнанню з силою державних військ і уряд покищо здавив заворушення. Та з цього ще не можна вносити, що небезпека для еспанського уряду вже минула. Примір Росії показує, що рух подібний деколи до огню: він перестає горіти, але тліє далі.

Молода еспанська република переходить такі самі стадії, які переходить усяка молода република. Вона має ворогів з двох боків. Її ненавидять природно ті, яких вона повалила, яким відобрала впливи, силу, панування. Та якби це були всі вороги, то молода република не мала би ще чого боятися. Цього роду вороги звичайно стільки зненавиджені, що й без спеціяльних заходів уряду вони піднестися не можуть. Біда в тому, що молода република має ще ворогів других, ворогів з ліва, а саме тих, котрих помірковані реформи не вдоволяють, котрі хотіли би бачити сейчас повне знищення всіх старих сил. Коли перші називають републиканський уряд узурпаторами, себто грабіжниками, правого уряду, то ліві вороги пятнують уряд як зрадників ідеї визволення, чи ідеї революції.

Хоча як противні настрої й течії ворогів зправа й зліва, вони часто собі помагають. Коли уряд зробить яке уступство направо, то це визискують ті зліва; а коли уряд зробить уступство наліво, то це звичайно помагає правим, бо оточує їх авреолею мучеництва. Деколи між лівою й правою опозицією є навіть свідоме порозуміння.

З такими труднощами мусить боротися кожда нова поміркована република. Провідники її потребують великого політичного такту, щоби покермувати корабель держави вузким проливом межи небезпечні скалі по обох боках.

О. Сновида.

ЧИ БУТИ „ШОВІНІСТАМИ"?

Сто літ тому помер автор одної французької комедії, де говною особою був якийсь пан Шовен, закукурічений патріот, який носився з тим своїм патріотизмом мов курка з яйцем, нудячи інших, і осмішуючи себе... Від того часу, і комедія та і її автор пішли давно в непамять, а назва „шовініст" лишилася по всі часи на означення дикого і нетолерантного ненависника всього чужого. І ще гірше — цим іменем зачали прозивати правдивих патріотів всякі інтернаціоналісти, а серед них і такі, що для чужого „інтернаціоналізму" (а в суті річи чужого шовінізму) — плювали на все своє...

Згадав я про це, бо знов множаться у нас в краю голоси, які прозивають „шовіністами" всіх тих, котрі боряться проти чужих впливів і особливо стараються ухоронити проти них молодь.—А, ви проти Толстого? Що за шовінізм! Цеж ґеній людскости!... — А, ви не хочете перекладати нічого з Жеромського або Сєнкевича? — як можна бути таким шовіністом?! і т. д., і т. д.

По чійй стороні рація? Чи треба „розпливатися в чужім", чи „замикатися в своїм"? Ось велике питання, яке знову дуже загострилося у нас. Щоби відразу поставити точку над і, щоб підкреслити величезну вагу цього питання, — пригадаю один цікавий, а мало оцінений у нас історичний факт. А саме, — що коли розвалилась імперія російська (в якій живе понад ¾ нашого народу), то **якраз тим народам (незалежно від їх великости) удалося відсепаруватися від Росії політично, які були найбільш від неї відсепаровані культурно.** Найбільш культурно незалежні від Росії були Фіни, Ести, Лотиші, Литовці і Поляки. І якраз вони утворили свої незалежні держави. Більш пересякнуті російською культурою були Українці, і тому їм — хоч чисельно сильнішим від Естів і ін. — удалося виборoти собі ледви якетаке самоврядування. Таксамо кавказьким народам. Волзькі Татари найдовше (бо від Івана Грізного) зносили впливи російської культури, тому і мусили тепер задовольнитися лише ролею автономних провінцій (навіть не „держав").

Ці факти не припадкові і до них пильно треба приглянутися. А також витягнути з них консеквенції на будуче. Україна завзято боролася з большевизмом, бореться і досі, бо її культура є іншою (своїм змістом) від московської, з якої зродився комунізм. Але — інтеліґенція українська вже 200 літ улягала впливам російської культури, вважаючи її за півсвою (бо не хотіла бути „шовіністичною"), — і тому не могла здобутися на такий енерґійний протест проти вицвіту тої культури (яким був большевизм), на який здобулись інші уярмлені Росією народи.

Ось грізна пригадка для нас! Шовінізм? Ми за те, щоби на Україні ширити французьку, анґльо-саксонську культуру, засвоювати все добре з них, бо ні Анґлія, ні Америка, ні Франція Українни не заанектують. Але ми проти того, щоби захоплюватися культурами наших сусідів. Хто кохався в Толстім, в Достоевськім, хто адорував М. Ґоркого (а робили це 90% нашої інтеліґенції), той не міг, психольоґічно не міг, — воювати з Леніном і Луначарським. Хто вважав, що російська духова культура вища від нашої, той мусів признати, що і російська **політична** культура вища від нашої. Коротко — що ми мусимо йти під проводом Москви як у літературі, так і в політиці. Хто так не думає, — ну, звісно, той „шовініст"...

Ось на цю небезпеку я хочу звернути увагу. Мусить інтеліґентна людина читати все і знати все: і Толстого і Леніна. Лише мусимо викорінити адорацію до чужих культур, захоплення ними; не сміємо безкритично до них ставитися, ні вважати їх за нетикальне Табу. А бодай — не маємо чого частіше цікавитися Достоєвськими і Жеромськими, ніж Росияни і Поляки цікавляться Шевченком і Франком. **Інакше ці культури зїдять нас!** Інакше мимоволі підпадемо їх впливам. Інакше — зачнемо дивитися на своє, як на щось менше вартне. Інакше — зачнемо вважати себе за нарід другорядної кляси. Інакше — мусимо прийти до признаніня чужої суверенности над собою...

Ми, що мешкаємо в Галичині, на Волині, на Великій Україні — мешкаємо на своїй землі. І тут — ми мусимо бути „шовіністами". Не біймося страшних слів. Бо якраз ті — нібито нешовіністи, нібито інтернаціоналісти, — якраз ті є лише слугами чужої культурної експанзії на нашу землю, яка підготовляє нашу вічну політичну смерть. Цим панкам мусимо дати належну відсіч...

Підневольні народи Росії проти Московщини.

В паризькій російській ґазеті „Возрожденіе" (ч. 2,365) надруковано під заголовком „Юг і Северь Рассії" надзвичайно цікаву кореспонденцію з Лондону, де оповідається про нараду особливого комітету, що його влаштувала лондонська торговельна палата для досліду економічного становища совітської влади. На тій нараді вислухано доклади представників великих британських товариств, які перебували в совітах. Ось що поміж іншим оповідав торговий аґент, який жив в портах Чорного моря, про те, що діється на Україні та в сусідних з нею землях:

„Минулої весни та літа багато комуністів перебито. Взагалі від минулого року багато дечого змінилося на Україні, в козацьких землях і на Кавказі. Проповідь самостійної України провадиться повсюди, хоч і потайки. І навіть та сама біднота, яка ще рік тому стояла за уряд і отримувала від нього всякі пільги та обітниці, перейшла нині в опозицію.

„Чужинці тепер у великій моді у місцевого населення. Їм часто доводиться вислухувати розмови про те, як би то добре було визволитися від комуністів. Всі визнають, на жаль, що в спроможності місцевих сил є лише тактика пасивного спротиву, і всі покладають надії на західні народи. Ніхто не може сказати, що є реального під тими розмовами і жалями, але фактом є, що Українці і Донці і Кубанці тільки й мріють про визволення з большевицького ярма. Покликуються на приклад прибалтійських держав. Проти Москви ненависть"...

Обміркувавши доклади, нарада

„визнала, що становище совітської влади на півдні Росії викликає поважні побоювання".

А тому й ухвалено подбати про те, щоб заінтересовані фірми витягли вкладені туди гроші, а на далі совітам кредитів не давати.

Такі безсторонні спостереження тверезого самовидця і такі, приємні для нас та неприємні для червоних окупантів, висновки холодних анґлійських купців.

Не позбавлене цікавости й те, що ці відомості подає кореспондент неприхильного до самостійности України органу.

(„Час")

Сензація китайської ґазети.

Китайська ґазета „Чайна Критик" подає, що нібито в основі японської окупації Манджурії лежить плян сімох держав, направлений проти радянської Росії. Ґазета каже:

1. Японія окуповує Манджурію, бо Китай не може боронитися й нарешті годиться підписати договір, який йому подиктує Японія, а Ліґа Націй одобрить.

2. Бріян мав завдання в Лізі Націй приспати чуйність Китайців, показуючи, що нібито він та інші держави співчувають Китаєви й грозять Японії. Тимчасом Японія має скінчити намічені нею воєнні операції в Манджурії.

3. Японія знаходить причину до посилки своїх військ в північну Манджурію аж до кордонів Сибіру, фактично захоплюючи під свою контролю усю Східно-Китайську залізницю. Має викликати конфлікт з радянською Росією й оголосити їй війну, коли вже з Китаєм прийде до порозуміння. Проголосивши війну Росії, Японія має наступати з Манджурії на Читу й Іркутск.

4. Колиб Москва втягнулась у війну й післалаб значні свої війська в Сибір, тоді Польща малаб знайти причину й зі своєї сторони розпочати війну проти Росії. Напрям наступу Польщі мав би бути на Москву, щоб повалити там радянський уряд.

5. Франція тоді малаб виступити на допомогу Польщі, бо має з нею відповідний договір. Французька воєнна фльота малаб пройти до Балтійського моря через Кільський канал і висадити своє військо для комбінованої акції з польською армією. Цим способом Франція сподівається знищити всі большевицькі пляни пятилітки, яких виконання грозить економічною катастрофою не лише Европі, але й Америці.

6. Злучені Держави також приєдналися до цього договору, бо пятилітка вимірена таксамо проти них, як проти Европи. Коли би большевики при помочи примусової праці російських робітників закидали світ дешевими фабрикатами, тоді неминучо прийшлоб до світової революції на ґрунті незадоволення робітництва та на ґрунті економічної кризи. Ляваль про це умовився з Америкою підчас поїздки до Вашинґтону.

Тепер в Японії прийшла до влади воєнно-імперіялістична партія, яка старанно переводить в життя намічені пляни. Втягнення Росії у війну може викликати знову загальну світову війну. Ґазета каже, що ці пляни стали їй відомі завдяки невмінню Росіян тримати в тайні доручені їм секрети. Російські білоґвардейці малиб відограти значну ролю в поході з Манджурії на Сибір.

В. Яргорин.

ВІДВОЙОВАНЕ МІСТО

(Историчне оповідання).

(5)

— А може він там ще є? — замітив Зазуляк.

— Се не виключене. Може зачаївся і жде, щоби підглянути, де будемо ночувати. Треба нам до того дерева підсуватися дуже обережно. Собаки держім покищо за нами. Я з одною собакою відійду троха на ліво, ти з другою на право. Коло него зійдемося.

Мисливі відступили від себе на яких сто кроків і стали підступати до дерева. Воловецький ще не уйшов пів сотки кроків, як почув свист товариша. Свиснувши, Зазуляк став кричати:

— Павле! Ходи но сюди! Ходи живо!

Воловецький побіг туди і побачив товариша, стоячого над великим, мертвим, закровавленим медведем.

— Ось тут сидить пятий стріл! — Зазуляк сказав, показуючи око медведя. — Не так пятий, як перший з пятьох стрілів. Стрілець поцілив медведя в саме око... Тепер я стою перед загадкою ще більшою. Раньше ми лише не знали, хто стрілив. Тепер, коли перед мною застрілений медвідь, я не збагну, чому той щасливий стрілець лишив тут свою добичу... Хіба то таки стрілив Зублович. Медвідь, тяжко ранений, втік від нього і тут упав. Не бачучи медведя, Зублович гадав, що хибив і що медвідь втік здоровісенький. Йому соромно признатися до того, отже каже, що не знає, хто стрілив.

— Могло бути ще інакше, — сказав Воловецький. — То міг бути якийсь мисливий зпоза нашого товариства. Застріливши медведя, почув твій стріл і два пізніші наші стріли. Або боявся нас, отже лишив свою добичу і втік, або важить на нас, отже скрився перед нами... Ходім до того дерева!

Оба пішли далі, кажучи собакам нюхати землю між вбитим медведем і деревом.

— Чи той стрілець взагалі приступав до вбитого медведя? Собаки не годні винюхати ніякої тропи, — замітив Воловецький.

— Се показувало би, що мій здогад правдивий, — відповів Зазуляк. — То таки Тома стрілив до медведя і не знає, що вбив його.

— Маєш твого Тому Зубловича! — сказав Воловецький, що випередив був товариша. — Під деревом спить хтось.

Собаки побігли вперед і під деревом жалісно заскавуліли. Сплячий не рушився. Оба мисливі підбігли до дерева і жахнулися. Під деревом лежав молодий парубок в подертім кафтані і з лицем заллятим кровю. Коло него лежала рушниця, пару кроків далі мерта, закровавлена собака.

— Води! — шепнув лежачий, розкривши очи.

Зазуляк, не надумуючися, побіг до річки і приніс повну шапку води. Троха води вляли в уста, рештою оба стали злегка змивати кров з лиця покаліченого. Тепер обом товаришам стало ясно, чий то був той загадочний стріл. Стрілив і медведя застрілив не хто інший, як отсей покалічений. Не вміли відповісти тільки на питання, хто того стрілця покалічив. Застрілений медвідь не міг зробити сего, бо був задалеко і поцілений кулею, мабуть ані дриґнув. Хіба був тут ще другий медвідь і так пімстив свого товариша. Ранений не пояснив їм загадки, бо не годен був промовити слова.

— Може би прикликати сюди наших товаришів? — спитав Зублович.

— Очевидно, що треба! — відповів товариш. — Взяв рушницю раненого і став її набивати.

— А то нащо?

— Щоби наші товариші доміркувалися, що тут є ще третий. Будуть цікаві, хто то стрілив, отже прийдуть. Як би вчули тільки два стріли, то гадали би, що ми стріляємо до звіра. Не прийшли би сюди, а дожидали би нас.

Коли рушниця вже була наряжена, Воловецький стрілив двічи, Зазуляк раз зі своєї. Явченко і Зублович справді зараз надбігли. Всі чотири взялися до роботи. З галузей і з кафтанів зробили ноші і раненого занесли на свій горбок, де горів огонь і шкварилася медвежа печеня. Воловецький і Зублович лишилися з недужим, Явченко і Зазуляк вернулися назад, щоби з медведя злупити шкіру, закопати собаку і подивитися за конем нового свого товариша.

Воловецький роздяг і докладно вмив покаліченого. На голові не було ран. Кров була залляла його мабуть через якийсь удар в лице, так що кров пустилась була з носа і з уст. Не сумнівалися, що то був удар медвежої лаби. Зате сильно покалічене було рамя і плечі. Тут мабуть були в роботі медвежі зуби. Оба лиш дивувалися, що медвідь своєї жертви не загриз, а відійшов, непаче би його щось сполошило. Рани добре вимили, пообкладали якимсь листям і пообвязували порізаною сорочкою. Кафтан раненого був роздертий, отже Явченко накрив його своїм. Ранений зараз вс396нув.

По хвили надійшли Воловецький і Зазуляк, ведучи за собою пару коней. Один був окульбачений, на другім був наш коц, мішок і два медвежі кожухи. Один свіжий, що лиш злуплений, другий вже майже сухий отже вчерашний. В мішку був горщик, каша і сало.

— Добре, що є горщик, — промовив Зублович. — Раненому зробила би добре тепла юшка, та не було в чім зварити... Я міркую собі що без нас він був би згинув. За те, що ми його спасли, він не погнівається, як ми покушаємо його каші.

— Ще питання, чи ми вже спасли його, — замітив Воловецький.

— Вже! — відповів Зублович. — У нього нема ні одної небезпечної рани. Лиш уплив крови ослабив його. Пару днів полежить і прийде до себе.

— Пару днів?! — спитав Зазуляк. — Щож ми з ним зробимо? Або, що вийде на одно, що ми зробимо з собою? Бо чейже не лишимо його тут.

— Щоби ми його лишили, нема що й балакати, — відповів Зублович. — Ми й так гадали полювати тут два-три дни. Як сей новий наш товариш очуняє, то почуємо, відки він. Може він з тих сторін, що й ми. Тоді ми взяли би його з собою. А може десь тут є його товариство? Нині ще рано думати про те, що з ним робити. Подумаємо, аж вибираючися відси в дальшу дорогу, або домів.

— Де нині будемо ночувати? — спитав Воловецький. — Чи вернемося на ту прогалину в лісі, де лишилися наші коні і наш вантаж, чи через того каліку може лишимося тут з ним?

— Я гадаю, що вперед нам треба попоїсти. Що нам потому робити, побалакаємо, як вже не будемо голодні. Я гадаю, що мясо медведика вже зварилося.

— Отся ваша гадка дуже розумна. Зачинаймо!

Коли товариство їло, недужий розплющив очи і вистогнав:

— Води! Води!

Вода стояла в бляшаній фляшці, знайденій в міху раненого. Воловецький притулив її до уст раненого. Коли сей вже перестав пити, Воловецький спитав:

— Може покушаєш медвежої юшки з твоєю кашою? Може й мяса троха?

Ранений кліпнув очима і усміхнувся, на знак, що покушав би. Дали йому троха юшки і малими кусничками подавали до уст мясо. Як на такого обезсиленого, зїв досить богато. Спитаний, чи може балакати, вицідив уривками:

— Я... Дамян... Се... Середич з О... о... оршина.

Спитаний, чи сам він тут, чи в товаристві, відповів, що сам, і заплющив очи.

— Я відси іду на волость саме через Оршин — сказав Воловецький. — Приставлю його до хати.

Товариство врадило не вертатися нині на галяву, бо недужого треба би нести. Зазуляк і Воловецький пішли, щоби коні з річами товариства привести сюди. Зублович з Явченком взялися будувати колибу на нічліг, бо небо знов стало затягатися хмарами. Коли Воловецький і Зазуляк вернулися з кіньми, помогли докінчити колибу і притащили топливо на ніч. Середича занесли до колиби, поклали на медвежі шуби і накрили його власним коцом. В середині колиби розпалили огонь і самі полягали спати. Лишився тільки один пильнувати, щоби огонь не погас. Коли на другий день рано поснідали, Середич вже міг розказати, що з ним сталося.

— Я попав на тропу медведя, — розказував. — Очевидно, я йшов його тропою і зійшовшися з ним стрілив, ціляючи в око. Він впав. Я став наново ладувати рушницю, коли бачу, що моя собака метнулася вперед. Відкись взявся другий медвідь і йшов просто на мене. Мій пес схопив його за патли черева. Медвідь стряс його і так вдарив лабою, що пес ані не заскавулів. Медвідь рушив на мене. Моя рушниця ще не була наряжена, довгий ніж я забув там, де лишив був мої річи. Я був безборонний і метнувся до дуба, щоби на нього вилізти. Я тільки на хвилину спізнився. Медвідь замахнувся лабою на мою голову. Мені в очах потемніло... Я очуняв аж тоді, коли надімною стояли два Запорожці.

(Далі буде).

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

МІКІЗ РАКС, ПА.

Похорон народнього робітника.

В середу, дня 20. січня, поховано в нашій громаді бл. п. о. Йосифа Пелеховича, українського священика з Карнеґі, Па.

Покійний о. Пелехович бажав собі бути похованим між добрими людьми і я думаю, що наша громада виконала совісно останню волю того священика, що був добрим сином нашого народа. Бл. п. о. Пелехович не був парохом нашої укр. церкви Пресвятої Богородиці, але ми знали добре, що Покійний був щирим робітником на народній і церковній ниві й стояв завжди з народом та боровся за народні права.

В похороні взяли участь 5 місцевих Братств і Товариств і Українська Банда під проводом гром. Ґурняка. Похоронено о. Пелеховича на лоті, яку подарував на ту ціль наш чесний парохіянин, гром. Іван Євусяк.

Народу зійшлося велика маса; дехто нараховує до 5,000 осіб. Прийшли віддати останню прислугу не тільки Українці, але й Словаки, Серби, Закарпатські Українці й інші, а Американці не могли начудуватися, звідки взявся такий здвиг народа. Домовину несли наші громадяни при звуках нашої банди.

Громада зробила все, щоби хоч по смерти віддячитися Покійному за ті прикрости, які Йому доводилося за життя переживати за те, що так дуже любив свій нарід.

Громадянин.

—o—

ЧЕСТЕР, ПА.

„Ой, не ходи, Грицю".

Цього зимового сезону Українці з Филаделфії і Честер мали нагоду налюбуватися старою нашою оперетою-драмою „Ой, не ходи, Грицю". В Филаделфії бачили її на латинське Різдво, а в Честер дня 17. січня ц. р. Ставив цю штуку хор ім. А. Кошиця зі своїм диріґентом о. І. Савчуком, при співучасти оркестри проф. Ф. Дубаса. Всі ролі були віддані людьми підібраними, що здавалося, що це дійсно грає український театр, а не драматичний кружок молодіжи, в більшій части тут родженої. Охрима грав Н. Ворончак, Вустю пані Ситкевич, Марусю пані А. Мельник, Гриця Т. Свистун, Потапа П. Мельник, Дарину З. Тоганчин, Галину пані Ворончак, Хому П. Козарський, Степаниду пані Н. Тоганчин, а Дмитра М. Лошньовський. Цей Дмитро дійсно грав як артист, а публика дуже ним тішилася і на довго запамятає його. Живі гурти і хорові продукції переносили присутніх під рідні стріхи любої України. Правду сказав великий наш ґеній Шевченко, коли написав: „Наша дума, наша пісня не вмре, не загине".

С. Мусійчук.

—o—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Шлях до українського театру.

Український театр в Америці не буде істнувати, як не буде у нас тут вихованих українських **акторів та артистів.**

Покищо ми користувались тими силами, які прибули зі старого краю. Тому, що іміґрацію припинено, ми залишимося незабаром без українських сил, бо молоде покоління цею справою не цікавиться, а еміґранти старіються і відходять від штуки.

Нам уже тепер бракує вироблених **акторів** і **солістів** і музично-вишколених **хористів**.

Для підготовки цього є потрібна українська студія, музично - драматично - вокальна, деб можна було наше підростаюче покоління підготовити і дати те, чого вимагає українська сцена.

Ми не зможемо відкрити вже тепер студії з повною програмою навчання. Тому відчиняємо покищо **підготовчі** курси чи кляси по дуже популярній ціні, де навчання буде по більшій части ґрупове, а індивідуальне тільки по можливости.

На тих курсах буде три відділи: 1) драматичний; 2) музичний; 3) вокальний. На драматичнім відділі навчання буде починатися з читання по українськи, а далі буде цвачання штуки декламації і вичення пєси на сцені. На музичнім відділі будуть подаватись початки теорії музики, сольфеджіо та ритм. На вокальнім відділі: постановка голосу, теорія співу, хоровий спів і **по можности** сольовий.

При щасливих обставинах ці **курси** можна з часом перетворити у **студіо** чи консерваторію з виробленою повною програмою, яку згодом можна доповнити загально освітною ділянкою і викладати історію українського народу, літературу і музику і т. і. та перемінити студію в український інститут на зразок бувшого інституту імени Лисенка у Київі.

Вище згадані курси будуть вечірні, від 8 години вечора, два рази на тиждень, у льокалі Українського Народного Дому на 6-тій вулиці.

Про відкриття буде осібне повідомлення.

Марія Гребінецька.

—o—

БРУКЛИН, Н. Й.

Віче в справі Рідної Школи.

Дня 3 січня відбулося в нас віче в справі допомоги Рідній Школі. Віче влаштовано заходом Братства Пр. Тройці, від. 203 У. Н. Союза, при співучасти Бр. св. Димитрія, від. 32 „Провидіння", Союза Українок і церковної громади.

На віче запрошено п. Ясінчука, делеґата Рідної Школи.

Віче відкрив гром. Юліян Павчак, а секретарями були громадяни Дмитро Сенюта і Григорій Бурбуляк.

Гром. Павчак підніс, що Рідна Школа обходить 50-літний ювилей, а братство Пр. Тройці 20-літний ювилей, бо цього року минає саме 20 літ, як братство витало у себе д-ра С. Демидчука як першого делеґата Рідної Школи і як перше влаштувало на американській землі віче в справі допомоги Рідній Школі. Тесаме товариство, яке є відділом У. Н. Союза, і тепер уладжує подібне віче, щоби тим разом дати поміч нашій школі вріднім краю.

Шановний делеґат п. Ясінчук виголосив двогодинну промову, в якій представив ті зміни, котрі зайшли в ріднім краю від того часу, коли американські Українці його покидали, тому 20 чи 30 літ. Ми переконалися з тої промови, що в краю виховався новий тип нашого селянина й робітника, котрий вміє цінити науку і волю. Арґументи бесідника були дуже переконуючі.

Місцевий парох о. А. Лотович виказував заслуги Рідної Школи для культурного піднесення нашого народу і взивав присутних до складання жертв.

Гром. Бурбуляк просив громадян приняти щиро Хор Української Молоді, котрий піде колядувати на Рідну Школу.

Гром. Павчак подякував церковній громаді за відступлення галі, а делеґатови за труд. Віче закінчено відспіванням національного гимну.

Зібрано $102.47, які передано делеґатови.

Жертвували: бр. Пр. Тройці $20; бр. св. Димитрія 15 дол.; Союз Українок 10 дол.; о. А. Лотович 6 дол.; по 2 дол.: М. Шипот, П. Малицький, А. Гавришко, І. Сенько, Л. Кісь; по 1 дол.: М. Заверуха, А. Денеґа, Т. Мудрик, М. Джурим, І. Мудрик, Д. Кмита, М. Воліцинська, Г. Шевчук, І. Костів, В. Савицький, Г. Волічинський, Ю. Саламін, В. Пискляк, В. Шеремета, П. Білоус, М. Турко, Ю. Гудима, С. Глушко, Д. Литвин, Й. Задорецький, К. Сенюта, Г. Бардак, П. Пелех, В. Курило, М. Кішак, К. Дика, А. Кіт, Ю. Павчак, М. Федас, М. Шевчук, І. Кмита, Т. Стеґніцький, М. Стеґніцька, О. Лешко, П. Свободзян, Г. Бурбуляк; дрібними датками $5.47.

Дмитро Сенюта,
Григорій Бурбуляк,
секретарі.

—o—

На вулиці плаче малий хлопчина. Прохожа пані питається:

— Чому плачеш, маленький?

— Ах, прошу пані, то через артретизм і ревматизм.

— Якто?! Ти такий молоденький і вже нездужаєш на ті недуги? То неможливе!

— Ні, прошу пані, я не знав, як ті слова треба писати та дістав у школі лиху ноту!

—o—

У малім містечку грають у покера. Нараз вбігає один із горожан містечка.

— Чи є тут доктор? Аґа, пане докторе, ради Бога, моя жінка захоріла дуже небезпечно, мусите зараз їхати! Я тут тимчасом заграю за вас.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ВИЛКС БЕРІ, ПА.

На визвольну боротьбу.

Через Обеднання вислано на визвольну боротьбу $26. Гроші зібрані так: $24 прийшло від відділу ч. 6 ОДВУ; від Ілії Возняка $1 і від о. П. Дмитрика з розпродажі „Сурми" $1.

Г. Герман.

—o—

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й.

Збіка на інвалідів.

Українська Православна Парохія переслала через Обеднання на інвалідів $17.75. Це чистий дохід зі свята, що відбулося 13. листопада 1931 р.

о. М. Запарнюк.

СТАТЕН АЙЛЕНД, Н. Й.

Жертва на Рідну Школу.

Громадянин Василь Савчак переслав через Обеднання пожертву на Рідну Школу в сумі $5.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА.

Збірка на інвалідів.

Через Обеднання переслано $5, які зібрано в церкві підчас панахиди. Гроші призначено на інвалідів.

о. Микола Підгорецький.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Дохід з Листопадового Свята.

Прихід за білети з листопадового свята, що відбулося минулого оку, був $111.35; з панахиди в українській православній церкві прийшло $5.46; пожертва від Брацтва св. Миколая $5; від 18 відділу ОДВУ $5; від Товариства ім. Тараса Шевченка, від. 42 У. Н. С., $5.

Разом було приходів $131.81. Розходів було $111.50. Чистий прихід у сумі $20.31 переслано до краю через Обеднання з призначенням на визвольну боротьбу, Рідну Школу й на інвалідів.

За Комітет Листопадового Свята:

М. Пипюк, писар фін.

АКРОН, О.

Збірка на Рідну Школу.

На іменинах Михайла Судоміра присутні гості не забули за Рідну Школу в старім краю. Збікою занялися Іван Семенюк і А. Цепко.

Жертви зложили: по $1: І. Семенюк, О. Цепко, К. Цепко, І. Цепко, М. Судомір; по 50 ц.: М. Іванцьо, М. Набережний, Марія Набережна, М. Балко, М. Бала, В. Поливка, Т. Цепко; по 25 ц.: А. Сироїд, Р. Сироїд, М. Лисий. Діти 20 ц. — Разом $9.45.

Гроші вислано до краю через Обеднання.

Олекса Цепко.

—o—

КЛІВЛЕНД, О.

На визвольну боротьбу.

Вислано через Обеднання $10. З розпродажі „Сурми" прийшло $9. Іван Жук зложив $1. Цілу суму $10 призначено на визвольну боротьбу.

За відділ ч. 8. ОДВУ;

Іван Попович.

—o—

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

На визвольну боротьбу.

Братство Архистратиґа Михаїла, від. 157 „Провидіння", переслало через Обеднання на УВО $5.

—o—

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА.

Збірка на інвалідів.

В неділю, 15. листопада, о. Косенчак відправив парастас по українських стрільцях, загинувших у боротьбі з ворогами українського народу.

Перед відправленням парастасу о. Косенчак виголосив промову в память всіх українських борців.

О. Косенчак говорив, що обовязком нашого народу є не забувати за участників недавньої нашої визвольної боротьби, котрі остались каліками і не спосібні заробити собі на шматок хліба.

По парастасі приступлено до збірки, котру призначено на інвалідів. Зложили слідуючі: С. Глинянський $2; по $1: О. Костюк, О. Шараварко, В. Шепула, М. Процько, Г. Петрівський, Д. Гащец, С. Гащец, М. Дашівський, С. Антульський, М. Полівка, В. Полівка, Л. Когут; по 50 ц.: Я. Латанишин, М. Самець, Л. Ткачишин; по 25 ц.: панна Анна Полівка, В. Скутніцький — Разом $16.

Збирав громадянин С. Глинянський.

—o—

ДЖАНСОН СИТІ, Н. Й.

Так як кождого року, так і цього року ми, діти Рідної Школи при українській православній церкві в Джансон Ситі, Н. Й., пішли по коляді на Рідну Школу місцеву, а також і на Рідну Школу в Старому Краю.

Правда, що тепер часи коло нас дуже тяжкі, бо родичі заледви можуть заробити на прожиток, але помимо цього нам вдалось дещо заколядувати. Громадяни приймали нас дуже сердечно й обдаровували по своїй змозі, за що ми, колядники, на сім місци, складаємо їм сердечну подяку.

Поза громадянами, що належать до нашої церкви, ми вступили до кількох громадян, що себе також зачисляють до українського громадянства, а навіть уважають себе за патріотів і „поступових", але, на жаль, для них Рідна Школа є чужою, бо відмовились хоч би малу лепту подарувати, мовляв, ми не приготовані, а другі знов сказали „о, та ми знаємо, яка то Рідна Школа" й не пускали до хати.

Прикро було почути такі слова нам, дітям, від дорослих людей, а ще і таких, що й своїх діточок мають. Ті люди ще сьогодня не розуміють ваги Рідної Школи, цієї твердині, котра веде боротьбу вже пятьдесять літ, щоби здобути кращу долю для нашого поневоленого народа. Однак це нас, дітей, не знеохотило, бо ми вже свідомі того, що Рідна Школа, деб вона не була, має ворогів. Але ми віримо свято, що навіть ворота пекольні її не переможуть, бо вона несе Вифлеємську зорю нашому народови, котра чимраз більше освічує шлях, по котрім має ступати молоде покоління й розбивати скалу темноти та готовитись до боротьби за волю й самостійність української держави.

Коляду на Рідну Школу до Старого Краю, в сумі $23, висилаємо через Обеднання.

Діточий Комітет Рідної Школи:

Іван Галушка, Василь Косик, Марія Ковач, Марія Мільчановська.

— Твій перший чоловік був дуже порядний тай гарний. Шкода, що помер так скоро.

— Мій другий чоловік говорить те саме.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".
„SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.